

החברותא

בס"ד ערש"ק פר' כי-תצא ז' אלול תשס"ג

החברותא בשאנן פנימי לחברים גליון מס 209

פנינים יקרים

אא"ז מו"ר ז"ל פירש על חודש אלול שהם לו ולא אנחנו שהם קרי וכתוב במזמור לתודה (תהלים ק). ופירוש הדבר הכל אחד שכפי מה שלא אנחנו כן לו אנחנו. כי בגסות אין אני והוא יכולים לדור במקום אחד... (שפת אמת)

חודש אלול ימי רצון. וצ"ב הלא השי"ת אין בו שנוי והוא למעלה מן הזמן ואיך נקראים ימי רצון? רק הפירוש שהשנוי הוא בזמן שיש עת רצון שהזמן יכול לקבל הרצון והשפע מהנקודה שלמעלה מן הזמן ... ולכן אז עת רצון שיכולים להתרבה גם בעוה"ז במה שלמעלה.

כי תצא למלחמה על אויבך וכו' (כ"א, י) כאשר יכיר האדם כי מיד עם יציאתו לעולם מתחילה מלחמת היצר שהוא אויבו של אדם. אז מוכחם הוא ש"ונתנו ה' אלקיך בידך" יזכה לס"ד שיצרו יהיה מסור בידו והוא ישלום עליו.

כי תצא למלחמה על אויבך וכו' (כ"א, י) כבר מהרגע שהחלמת לצאת למלחמה על יצרך הרע (כלומר שאינך אדיש למאבק חייך) מוכחת עזרתו יתברך להכניעו כמו שכתוב ונתנו ה' אלקיך בידך. (זרע קודש)

כי תצא וכו' ונתנו ה' אלקיך בידך וכו' (כ"א, י) כתוב בלשון יחיד ללמדנו על כח האחדות שאם יוצאים למלחמה כאיש אחד בלב אחד מוכחים הם ישראל שאיביהם יהיו נמסרים בידכם ושכית שביו בכל מצב שיהיו. (שם משמואל)

כי תצא למלחמה על אויבך (כ"א, י) פרש"י במלחמת הרשות הכתוב מדבר וכו'. - המלחמה האמיתית בין אדם ליצרו אינה לגבי איסורים ועבירות, אלא בעיקר בעניני הרשות שעליהם נצטוונו קדש עצמך במותר לך... (דברי בינה)

ונתנו ה' אלקיך בידך (כ"א, י) רמז למתן צדקה. "ונתנו" נקראת משני הצדדים ללמד על נותן הצדקה שהוא בעצם מקבל, לרמוז על נתינת הצדקה שהופך את אלקיך מדת הדין לה' רחמים, בתנאי שתעשה זאת "בידך" כלומר תתן צדקה.

ושבית שביו (כ"א, י) תפקיד האדם שהוא יושב את זה שרוצה לשבות אותך בשביו. (בעל שם טוב)
ושבית שביו (כ"א, י) אפילו כשהאדם בדיומא תחתונה בהיותו כבר שבוי ביד יצרו - שביו, חלילה לו להתיאש, אלא ושבית שביו, דע שגם אתה הנך יכול להיות משוחרר ופדוי מהשבוי בה אתה שרוי. (הרבי מבלו)
והוציאנו אותו אל זקני עירו ואל שער מקומו (כ"א, יט) זקני עירו - צדיקי הדור - בכוחם להוציא ולהעלות אפילו את הפחותים ביותר מפני שהם מכירים את מקום שרשו של האדם לפיכך בידם לרוממו ולהעלותו משפל מצבו. (עשרת ישראל)

ובערת הרע מקרבך וכל ישראל ישמעו ויראו (כ"א, כ"א) כאשר תעבוד על עצמך לבער הרע שבקרבך לא תודק להוכיח אחרים בתוכחת מוסר, אלא וכל ישראל ישמעו ויראו - הם יתעוררו מעצמם לעשות טוב כתוצאה מעבודתך על עצמך.

כי קללת אלקים תלוי (כ"א, כ"ג) פרש"י וישראל הם בניו, כהוראה זו מראים שלמרות שהגיע במעשיו לעונש מיתה, בכל זאת אמור עליו כי קללת אלקים תלוי, והוא בגלל שישראל הם בניו של הקב"ה בכל מצב שיהיו. (מי השלוח)

לא תראה את שור אחיך או את שיו נדחים (כ"ב, א) כאשר הנך רואה ירידה רוחנית באיש ישראל שאיבד את צלם האדם והנהגתו בשפל המצב כשור ושה. אין אתה רשאי להתעלם ממנו, אלא - השב תשיכם לאחריך - עליך לעשות הכל כדי להשיבו למעלתו ולהחזיר לו את צלם האלקים שבו. (רבי שלום מבעלו זצ"ל)

שיחת קודש מחו"ר הרא"ש שליט"א

שיחת הרא"ש ע"פ פירוש ר' חזקוני, נכתב ע"י הר"פ כפ' הכהן.

ורוז מיד ולדורות

209

במינימום שבמינימום.

המושג כולה תקטר בלי שום מעורבות של הרגשות עצמיות נקראת "חסרון כיס" דהיינו שיהיה חסר מכל אחיזה עצמית כמו אחד שאין לו אגורה אחת בכיסו. כמליצה הנאמרת בעולם "הער אין גארנישט און הער האט גארנישט" (אינו כלום ואין לו כלום). אמנם אם האדם יתעכב זמן רב בהתאמצות בזה שהוא מבטל את עצמו אל הרבש"ע ושהוא מעלה את עצמו בבחינת עולה לית ליה מגרמי כלום. רבוי המחשבה בענין יגרום שהפשטות של המחשבה תפגם, כי בהכרח ירגיש איך שלכאורה מתעלה ואיך שמגיע לדרגה של לית ליה מגרמי כלום ואיך שהוא במציאות של חסרון כיס, עד שבסופו של דבר כבר לא יהיה בבחינה האמיתית של חסרון כיס-אין לו כלום, כי בודאי תגנב בתוך תוכי המחשבה איזה הרגשה של שביעות רצון מעצמו בזה שהוא "מצליח" לבטל את עצמו לגמרי לרבש"ע ולהיות בחינת עולה כולו תקטר. לכן צוותה התורה צו את אהרן, אין צו אלא לשון זרוז דהיינו שיזדרז מאד במהלך המחשבה בתורת העולה להיות בחינת כולו תקטר, ושלא יתמהמה אלא שבזריזות עצומה יבטל את עצמו אל השי"ת בתכלית הבטול ובזריזות עצומה יהיה בבחינת "חסרון כיס" בכח הבטול של לית ליה מגרמי כלום, וכשהגיע להכרה בדברים האמורים ירפה את מחשבתו מיד. מחשש שרבוי המחשבה עלולה לגרום את ההיפך דהיינו שלא יהיה בבחינת חסרון כיס אלא בבחינת מלוי כיס, איך בין דאך העובד ה' און איך בין זאך מבטל אינגאנצין צו דעם רבש"ע (הלא אני עובד ה' והלא אני מבטל את עצמי לגמרי לרבש"ע) ואינו קולט כלל שדוקא אז הוא משיג את ההיפך מחסרון כיס. על כן

כתוב בתורה (ויקרא ו ב), וידבר ה' אל משה לאמר צו את אהרן ואת בניו לאמר, זאת תורת העולה וכי פרש"י אין צו אלא לשון זרוז מיד ולדורות, אר"ש ביותר צריך הכתוב לזרוז במקום שיש חסרון כיס, ע"ש. רש"י מלמד כלל בחיים שבמקום שיש חסרון כיס יש צורך לזרוז כי אם לא יהיה זריזות יגרום חסרון הכיס שלא יוכל להוציא מהכח אל הפועל את מה שמוטל עליו. נשאלת השאלה למה דוקא בקרבן עולה יש מקום של חסרון כיס עד כדי כך שיש צורך לתת הוראה בלשון צו שהיא לשון זירוז? ביותר צריכים להבין מה שרש"י מוסיף ואומר שאין צו אלא לשון זרוז מיד ולדורות. המושג זירוז מיד ניתן עוד להבין, אבל מהו המשמעות בלשון צו שבא ללמד על הצורך להיות זריז לדורות איזה משמעות של זירוז שייך לדורות?

אלא שפרשת העולה הכתובה בתורה באה ללמד איך שינהג האדם במלוי מטרתו בחיים, הלא מטרת האדם היא שיבטל את עצמו אל השי"ת בתכלית הבטול בלי שום אחיזה עצמית כלל, דהיינו שיהיה בבחינת "עולה" שהוא כולה תקטר - לית ליה מגרמי כלום. וכדי שיוכל להיות בבחינת "עולה" צריך האדם לבטל את כל ההרגשות העצמיות, עד כדי כך שאפילו ההרגשה הזאת שהוא מבטל את עצמו לה' עלולה להיות מעכבת לבחינה כולו תקטר. כי המשמעות כולו תקטר פירושו כולו נשרף למען כבוד שמו יתברך לעשות נחת רוח לבורא יתברך שמו. ואם תשאר איזה הרגשה שאני מבטל את עצמי לרבש"ע, עצם ההרגשה הזאת כבר יכולה לגרום שלא יוכל להיות מציאות של כולו תקטר, ע"כ צריך האדם להתאמץ להיות בחינת עולה - כולו תקטר בלי שום התערבות של הרגשה עצמית אפילו

שיחת קודש ממור"ר הרא"ש שליט"א

המשך משני קידים

209 א

כולו תקטר, אך בד בבד להיות דבוק לצדיק האמת ואז יכול להיות גם אצל פשוטי העם בחינת מיד ולדורות.

במעמד הר סיני כתוב (שמות כ ט"ז) ויאמרו אל משה דבר אתה עמנו ונשמעה ואל ידבר עמנו אלוקים פן נמות, ההבנה בענין זה הוא כפי מה שדברנו. בני ישראל לא היו יכולים להחזיק מעמד בבטול מוחלט כי אם הרף עין ואז נאמרו הדברות הראשונות אנכי ולא יהיה, אבל בדברות האחרונות כבר חזרו להיות מציאות חומרי וחששו מאד פן ימותו, על כן בקשו ממשה רבנו ע"ה שהוא כן הגיע להכנעה ולבטול ממושך. דבר אתה עמנו ונשמעה וכו'. דהיינו שגילו בזה הרצון להיות דבוק לצדיק האמת - משה רבנו. (אמר הכותב: השווה לנאמר בפרשת שופטים: נביא מקרבך מאחיד כמוני יקים לך ה' אלקיך אליו תשמעון, ככל אשר שאלת מעם ה' אלקיך בחרב ביום הקהל לאמר וכו' ע"ש, הרי שיש דרגת נביא ויש דרגת פשוטי העם...)

לא פשוט להיות דבוק בצדיק האמת, כי הצדיק האמת מחמת ההתבטלות המיוחדת שלו אל הרבש"ע נראה יותר נחות מפשוטי העם, ולפעמים מחמת ההתבטלות של הצדיק האמת אל הרבש"ע עושה דברים שאין אנו יכולים כלל להבינו, ואז עולים על פשוטי העם כל מיני הרהורים רעים על הצדיק האמת כפי שקרה אצל בני ישראל בדורו של משה שלא הבינו דרכיו וחשדוהו במעשים מגונים גנבות וכד'. ובכדי שבכל זאת נרצה להיות דבוקים לצדיק האמת מה עושה הרבש"ע? מביא עלינו כל מיני נסיונות וכל מיני מצוקות המאלצים אותנו להאחז בצדיק האמת. מתוך תחושה כי בלעדיו אינו יכול להחזיק מעמד בנסיונות. ובזה שהצדיק האמת דבוק בהשי"ת בתכלית הבטול יש בכוחו להשפיע שפע ברכה לאלו

צריך להיות זריז מאד במקום שיש חסרון כיס...

העבודה הזאת להיות בחסרון כיס בזריות נפלאה ולהיות בחינת עולה - כולו תקטר, זוהי עבודה קשה מאד. עבודה זו נקרא עבודת הצדיקים האמיתיים, כי רק מי שעובד ה' באמת ובביטול מוחלט הוא זה שיכול להיות זריז בחסרון הכיס ולהיות בטל ומבוטל אל השי"ת בלתי לה' לבדו בכח המציאות דלית ליה מגרמי כלום, אבל אנו פשוטי העם מתקשים מאד להחזיק מעמד, מפני שמיד שמרגישים שאנו במצב של חסרון כיס אנו נבהלים ומיד מחפשים איזה אחיזה, ולכן קשה לנו להיות זריזים בחסרון הכיס וקיימת חשש רציני שנרצה להשתעשע בתחושת החסרון הכיס הנ"ל ואז נאבד את האמתיות של בחינת עולה - כולו תקטר.

העצה שיש לפשוטי העם הוא דבקות לצדיק האמת, כי בזה שאנו דבקים לצדיק האמת אנו נחשבים כאלו דבקים בהשי"ת בתכלית. וזהו מה שרש"י מוסיף בדבריו "מיד ולדורות". הכוונה בדברי רש"י ללמד שיש שני מצבים בבחינת עולה - כולו תקטר. מצב אחד נקרא "מיד" והמצב השני נקרא "לדורות". המצב מיד יכול להיות פעיל גם אצל פשוטי העם. מפני שגם לפשוטי העם היכולת לתפוס מחשבה של חסרון כיס ולהכיר שלית ליה מגרמי כלום אך אין לפשוטי העם היכולת להחזיק מעמד במחשבה זו זמן רב, כי מהר מאד עוברת המחשבה אל התחושה העצמית ומרגיש איך שהוא עובד ה' בהכנעה ובבטול. אבל הצדיק האמת יכול להתמיד במחשבה זו זמן רב מפני שאצל הצדיק האמת, מחשבת הבטול מהוה חלק ממהותו על כן מחשבה זו יכולה להמשך לדורות. ע"כ העצה עבור פשוטי העם הוא להשתדל במחשבת הבטול בבחינת עולה -

שיחת קודש ממו"ר הרא"ש שליט"א

הבש"ד מנחם קידוש

209 ז

דבקותו בצדיק האמיתי אינו אלא למען האינטרסים האישיים שלו.

הרא"ש נאנח ואמר רבים החברים שעוזבים אותי מפני שלא בקשו דרך החברות להיות דבוקים בהשי"ת בבחינת עולה - כולו תקטר אלא בקשו להקל מעליהם מהסבל שסובלים. יש כאלו שעוזבים אותי אחרי שהשיגו מטרותם והוקל מעליהם הסבל ויש כאלו שעוזבים אותי מפני שלכאורה לא ראו אצלינו ישועה וממילא מה יש להם לעשות כאן. יש שחושבים שימצאו ישועה במקום אחר ואינם שמים על לב מה שאמר דוד המלך ע"ה אנה מפניך אברת. אני אומר אדרבה אם ימצאו ישועה במקום אחר שילכו. אבל הם צריכים גם לחשוב אולי כל הסבל והיסורים שלהם הוא בכדי להתקרב אל השי"ת ולהדבק אליו בתכלית?

} אמר הכותב: הרא"ש שילב את תוכן הדברים האמורים בתוך פסוקי התורה (בפרשת תורת העולה) בעז"ה במאמר הבעל"ט. נעלה על הכתב בעז"ה כפי הבנתי. }

שנאחזים ודבוקים בו וזהו "מיד ולדורות".

נמצא שיש בכח הצדיק האמיתי להשפיע על האדם שני סוגי השפעות א. הצדיק יכול להשפיע טובה וברכה במצבים בו האדם נמצא בזה שאנו אחוזים ודבוקים בצדיק. ב. הצדיק יכול להיות גורם משפיע על פשוטי העם להיות בטלים ודבוקים בהשי"ת ולהיות בבחינת עולה - כולו תקטר למשך תקופה ממושכת בבחינת מיד ולדורות. איך לקבל ההשפעה מהצדיק האמת תלוי באדם. אם האדם משתדל בכוחות עצמו להיות בבחינת עולה - כולו תקטר רק שאין בו כח ההמשכיות לתקופה ארוכה אזי ע"י דבקותו לצדיק האמת מתאפשרת לו להיות יותר ויותר דבוק ובטל להשי"ת מחמת כח הצדיק האמת שהוא בחינת מיד ולדורות. אבל אם אין האדם משתדל בכוחות עצמו להיות בבחינת עולה - כולו תקטר, וכל דבקותו בצדיק האמת הוא רק על מנת להקל מעצמו סבל ונסיונות שעובר עליו אזי אינו משיג דבקות בורא בבחינת עולה - כולו תקטר בכח דבקותו בצדיק. וכל ההשגים שמשיג בכח

שהשמחה במעונם

מורנו הרא"ש שליט"א לנישואי הנכד

הר"ר אלימלך וסרמן ומשפ' לנישואי הבן ובנו הר"ר אהרן נ"י לנישואיו

הר"ר ישראל יצחק יששכרופ ומשפ' לנישואי הבת

הר"ר יצחק טוקצ'נינסקי ומשפ' לנישואי הבן ובנו הר"ר יחיאל מיכל נ"י לנישואיו

הר"ר ישעיהו בורנשטיין ומשפ' לנישואי הבן

הר"ר יהודה גבירצמן ומשפ' לנישואי הבן

הר"ר יוסף חזן ומשפ' לנישואי הבת

הר"ר שרגא שניצר ומשפ' לאירוסיו הבן

הר"ר מרדכי שטאובר ומשפ' לאירוסיו הבן

משפ' וינקלר להיכנס הבן לעול המצוות

